

Citation: Serçemeli M. & Okutan A. (2019), Konkordato Projesine Muhasebe Açısından Bakış: Bir Vaka Analizi, BMIJ, (2019), 7(4): 1510-1529 doi: <http://dx.doi.org/10.15295/bmij.v7i4.1130>

KONKORDATO PROJESİNE MUHASEBE AÇISINDAN BAKIŞ: BİR VAKA ANALİZİ

Murat SERÇEMELİ¹

Adem OKUTAN²

Received Date (Başvuru Tarihi): 17/05/2019

Accepted Date (Kabul Tarihi): 02/09/2019

Published Date (Yayın Tarihi): 25/09/2019

ÖZ

Son dönemlerde işletmelerin özellikle öngörülemez birtakım nedenlerle gerek nakit sıkıntısı çekmeleri gerekse de borçlarını vadelerinde ödemede zorluklar yaşamaları neticesinde başvurdukları yollardan birisi konkordatodur. Konkordato ile borçlular bir kısım borçlarından kurtulurken, alacaklılar da bir kısım alacağından vazgeçmiş olmaktadır. Dolayısıyla konkordato hem borçlu hem de alacaklı tarafları ilgilendiren bir husustur. Alacaklıların bir kısım alacağından vazgeçmesi için de borçluların, borçlarını ödeme durumlarının olmadığını ve şayet borçlarında yapılandırma olursa borçlarını ödeyebileceklerini konkordato projesiyle ortaya koymaları gerekmektedir. Çalışmanın amacı konkordato ilan eden işletmelerin proje hazırlama aşamasında muhasebe açısından düzenleyecekleri mali tabloları ortaya koyarak bir nevi rehberlik sağlamaktır. Bu amaçla konkordato ilan eden bir işletme üzerinde vaka analizi yapılmıştır. İlgili vaka analizinde işletmenin halihazırdaki durumu, iflas etmesi halinde durumu ve konkordatonun kabul edilmesi halinde durumları mali tablolar aracılığıyla ortaya konulmuştur. Araştırma sonucunda konkordato projesinin doğru bir şekilde ortaya konulması neticesinde işletmenin durumunu nasıl düzeltileceği finansal verilerle ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Konkordato, Konkordato Projesi, Muhasebe, Vaka analizi

JEL Kodları: M40, M41

OVERVIEW OF THE CONCORDAT PROJECT: A CASE ANALYSIS

ABSTRACT

One of the ways in which the enterprises have applied recently due to difficulties in cash shortage, some unforeseen reasons and difficulties in paying their debts in their maturities is the concordat. With concordat, debtors are getting rid of some of their debts, while creditors give up some of their debts. Consequently, concordat is a matter that concerns both the debtor and the creditor. In order for the creditors to give up a portion of the debt, the debtor is obliged to present their debts with the project of conciliation if they are not in a position to pay their debts and if they can configure the debt. The aim of the study is to provide some kind of guidance by explaining the financial statements to be prepared by the companies that announced the concordat in the project preparation stage. For this purpose, the case analysis was conducted on an enterprise declaring concordat. In the relevant case analysis, the current status of the business, the situation in the event of bankruptcy and the status of the concordant are presented through the financial statements. As a result of the research, the concordat project has been revealed correctly and the financial data shows how to improve the financial position of the enterprise.

Keywords: Concordat, Concordat Project, Accounting, Case Analysis

JEL Codes: M40, M41

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Giresun Üniversitesi, muratsercemeli@gmail.com,

<https://orcid.org/0000-0002-0718-2236>

² SMMM, Giresun Üniversitesi İşletme Anabilim Dalı Doktora Öğrencisi, ademokutan@hotmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-5298-8853>

1. GİRİŞ

Son dönemlerde işletmeler özellikle öngörülemeyen birtakım nedenlerle gerek nakit sıkıntısı çekmeleri gerekse de borçlarını vadelerinde ödemede zorluklar yaşamaları neticesinde başvurdukları yollardan birisi konkordatodur.

Konkordato genel bir tanıma göre, “herhangi bir sebepten dolayı işleri bozulmuş, ödeme gücünü belli ölçüde kaybederek mali durumu bozulmuş iyi niyetli ve dürüst borçluları korumak amacını taşıyan bir kurumdur” (Akbulak, 2018, s. 97). Borçlarını, vadesinde ödeyemeyen bir borçlu, vade verilmesi ya da tenzilat şeklinde borçlarını ödeyebilmek veya olası bir iflastan kurtulmak için konkordato isteyebilir. İflâs talebinde bulunabilecek alacaklılar da gerekçeli bir dilekçeyle, borçlu hakkında konkordato işlemlerinin başlatılmasını talep edebilir (Yavuz, 2018, s. 161).

İşletmeleri konkordato ilan etmeye zorlayan nedenler olarak aşağıdakiler sayılabilir (Özdemir, 2018, s. 1):

- “Alacakların vadelerinin uzaması”,
- “Nakit sıkışıklığı sebebiyle ödemelerin çek, senet gibi araçlarla yapılması”,
- “Döviz kurlarındaki hızlı yükseliş sonucu hammadde ve malzeme fiyatlarındaki artışlar”,
- “Dövizle vadeli borçlanmalar”,
- “Öz kaynak yetersizliği nedeniyle yüksek faiz oranlarından kredi kullanmak”

Konkordatonun beklenen faydayı sağlaması için doğru ve yerinde kullanılması gerekir. Bu yöntemin ödeme zorluğu yaşayan şirketler için sadece bir zaman kazanma aracı olarak kullanılmasını önlemek için konkordatoda görevli olanların hem şirketler hem de şirketle ticari ilişki içinde olanlar tarafından doğru ve güvenilir bir şekilde bilgilendirilmesi gerekir. Belirli grubun çıkarı gözetilerek yapılacak her faaliyet konkordato sürecini olumsuz etkileyecek, iflas ertelemesinde yaşanan benzer olumsuz durumların ortaya çıkmasına sebep olacaktır (Karacan, 2018, s. 112).

Konkordato ile borçlular bir kısım borçlarından kurtulurken, alacaklılar da bir kısım alacağından vazgeçmiş olmaktadır. Dolayısıyla konkordato hem borçlu hem de alacaklı tarafları ilgilendiren bir husustur. Tabi alacaklıların bir kısım alacağından vazgeçmesi için de borçluların, borçlarını ödeme durumlarının olmadığını ve şayet borçlarında yapılandırma olursa

borçlarını ödeyebileceklerini konkordato projesiyle ortaya koymaları gerekmektedir.

Ülkemizin uluslararası arenada güçlü olmasını sağlayacak temel unsurlardan birisi de işletmelerdir. İşletmelerin ise çeşitli nedenlerle karşı karşıya kaldıkları birtakım zorluklar neticesinde iflas etmesi, hem ülkemiz, hem de uluslararası açıdan bizlere olumsuz yansıyacaktır. İşte konkordato projesiyle birlikte işletmelerin ayakta kalabilmeleri için bir fırsat oluşturulmaktadır.

Çalışmanın sonraki bölümünde ise konkordato projesi düzenlenirken muhasebe açısından düzenlenecek mali tabloların nasıl düzenleneceğiyle ilgili konkordato ilan eden gerçek bir işletmenin verilerinden hareketle bir vaka çalışması yapılacaktır.

2. LİTERATÜR ARAŞTIRMASI

Newton (2009) çalışmasında, icra ve iflas durumunda muhasebeleştirme konusunu, ilgili duruma şirketin neden düştüğü hakkında muhasebecilerin rollerinden başlayarak detaylı olarak ele almıştır. Situm (2015) çalışmasında, icra ve iflas durumundaki şirketlerin çeşitli muhasebe rasyolarını kullanarak, ilgili durumdan nasıl kurtulabilecekleri üzerine karşılaştırmalı bir analiz yapmıştır. Sonuç olarak sadece çeşitli muhasebe oranlarını kullanmanın bu durumdan kurtulma açısından yeterli olmadığı, farklı çözümlere de başvurulması gerektiğini önermiştir. Aslanoğlu vd. (2017) çalışmalarında, 7101 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nda yapılan yeni düzenlemeler sonucunda ortaya çıkan, konkordato başvurusu ve geçici mühlet hakkında bilgiler vererek bu husus hakkındaki belirsizliğin giderilmesini amaçlamışlardır. Çalışma kapsamında mali yapısı bozulmuş şirketlerin, konkordato başvurusu esnasında yapmaları gerekenler hakkında bilgiler vermişlerdir.

Keleş (2017) çalışmasında, borca batık işletmelerin iflas ertelemelerinin sağlanması için yakın gelecekte işletmenin finansal durumunun iyileşeceğiyle ilgili olarak somut verilerin verilmesinin önemi üzerinde durmuştur. Bunun sağlanmasının ise somut delillere dayanan iyileştirme projesinin yapılmasına yönelik örnek bir uygulama yaparak konunun anlaşılmasına katkıda bulunmaya çalışmıştır. Akkuş (2018) çalışmasında, borçlarını ödemede zorlanan şirketler ile şahısların, borçlarını ödeyebilir hale gelebilmeleri için uygulanan konkordato konusunu ele alarak, konkordato'nun ilanı ile oluşan ekonomik ve mali sonuçlar ile uygulamada yaşanan sorunlara değinerek önerilerde bulunmuştur. Apalı (2018) çalışmasında, vergi usul kanunu açısından konkordato kavramını ele alarak, vazgeçilen alacaklar ile ilgili örnek yevmiye kayırlarına yer vermiştir.

Özdemir (2018) çalışmasında, konkordatonun hem borçlu hem de alacaklı tarafı ilgilendiren bir husus olduğunu ifade ederek konkordato ilanı ile birlikte yapılması gereken muhasebe kayıtlarına yer vermiştir. Apalı (2019) çalışmasında, konkordato projesinin red olmaması açısından borçlunun mal varlığını yansıtan belgelerin, finansal analiz raporlarının titizlikle düzenlenmesi gerektiği, finansal analizi sağlayacak mali tabloların ise Türkiye Muhasebe Standartlarına göre hazırlanması gerektiğini ifade ederek, konunun önemi üzerine vurguda bulunmuştur. Bilen ve Güler (2019) çalışmalarında, işletmelerin neden konkordato ilan etmek yoluna gittiğini ve konkordatonun çeşitli açılardan unsurlarını ele alarak, vergi hukuku açısından konkordatonun sonuçları hakkında bilgiler vermişlerdir.

Özdemir (2019) çalışmasında, konkordato ve adli muhasebe hakkında genel bilgiler vermiş, konkordato sürecinde adli muhasebenin desteği ve önemi üzerine değerlendirmelerde bulunmuştur. Şahin (2019) çalışmasında, 7101 sayılı kanunla, icra ve iflas kanununda konkordato müessesesine ilişkin düzenlemeler neticesinde ilgili süreçte şüpheli, değersiz ve vazgeçilen alacaklar ile katma değer vergisi hakkında değerlendirmelerde bulunmuştur. Temiz (2019) çalışmasında, iflas erteleme kaldırılmasıyla uygulanan konkordatoyu, kavramsal açıdan inceleyerek, örnek senaryolar vasıtasıyla işletmelerin yapmaları gerekenleri muhasebe açısından uygulamalar yapmıştır.

3. VAKA ÇALIŞMASI

3.1. Araştırmanın Önemi

Son zamanlarda işletmeler, özellikle öngörülemeyen nedenlerle hem nakit sıkıntısına girmiş, hem de borçlarını vadelerinde ödeyememe durumlarıyla karşı karşıya kalmışlardır. Bu durum sonucunda konkordato ilan etmek zorunda kalmışlardır. Yasal süreçler haricinde ise işletmelerin muhasebe açısından gerçekleştirmeleri gerekli birtakım zorunluluklar bulunmaktadır. Çalışmada, konkordato ilan eden bir işletmenin ön projede, hangi mali tabloları, ne şekilde düzenleyerek durumunu düzelteceği muhasebe açısından irdelenmeye çalışılacaktır. Bu bakımdan çalışmanın konkordato sürecinde olan işletmelere özellikle proje hazırlama noktasında muhasebe açısından yol gösterici olacağı düşünülmektedir.

Çalışmada vaka analizi yönteminin tercih edilme nedeni, konkordato ilan etmiş bir işletmenin yapması gerekenler ile ilgili olarak özellikle proje sürecinde nelerin yapılması gerektiğiyle ilgili herhangi bir rehber olmaması ve işletmelerin bu konuda zorluklar yaşamalarıdır. Vaka analiziyle konkordato ilan etmiş ve kabul edilmiş, gerçek bir işletmenin verilerinden yararlanılmasıyla bu konudaki boşluğa katkı sağlanacaktır. Ayrıca konkordatoyu

vaka analizi olarak irdeleyen bir çalışma olması açısından literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

3.2. Araştırmanın Amacı ve Yöntemi

İİK md. 285 uyarınca; *“Konkordato hükümlerinden yararlanmak isteyen herhangi bir borçlu, icra mahkemesine gerekçeli bir dilekçe ve bir konkordato projesi verir. Bu projeye ayrıntılı bir bilanço, gelir tablosu ve defter tutmaya mecbur şahıslardan ise defterlerinin durumunu bildiren bir cetvel ekler. Bu cetvelde, özellikle Türk Ticaret Kanununun 66 ncı maddesi hükmünce tutulması mecburi olan defterlerin hepsinin tutulmuş olup olmadıkları gösterilir”* şeklinde ifade edilmiştir. Yine İİK md. 286’da ise konkordato talebinde bulunan borçlunun düzenlemesi gereken mali tablolar ve belgeler sayılmıştır.

Araştırmanın amacı son dönemlerde konkordato ilan etme sürecinde olan işletmelerin konkordato projesi sürecinde muhasebe açısından düzenleyecekleri mali tablolarda ortaya koyacakları verileri, ne şekilde yansıtmaları gerektiğiyle ilgili bir nevi rehber ortaya koymaktır.

Bu amaç doğrultusunda konkordato ilan eden bir işletmenin önce halihazırdaki mali tabloları kaydi ve rayiç bedellere göre verilecek, ardından şirketin iflası halinde ortaya çıkacak sonuçlar ve son olarak konkordato talebinin kabulü halinde ilerleyen 2 yıllık dönemde ortaya çıkacak mali tablolardaki değişimler aşama halinde bir vaka olarak incelenmeye çalışılacaktır. Söz konusu veriler tarafımızdan gerçeği yansıtabilecek bir şekilde düzenlenmiştir.

3.3. İşletme Tanıtımı

ABC İnşaat Taahhüt Limited Şirketi, inşaat alanında faaliyet gösteren bir şirkettir. Bu şirket, çeşitli nedenlerle içine düştükleri nakit sıkıntısının ilave tedbirler olmadan aşılamayacağını tespit etmiş ve bu tespit üzerine yönetim kurulu toplanarak mali durumun iyileştirilmesi ve faaliyete devam edilebilmesi için İİK md. 285 uyarınca konkordato talebinde bulunulmasına karar verilmiştir.

3.4. Uygulama

İİK md. 286’ya göre konkordato talebine eklenecek belgeler olarak şunlar sayılmıştır:

Borçlu, konkordato talebine aşağıdaki belgeleri ekler.

a) *“Borçlunun borçlarını hangi oranda veya vadede ödeyeceğini, bu kapsamda alacaklıların alacaklarından hangi oranda vazgeçmiş olacaklarını, ödemelerin yapılması için borçlunun mevcut mallarını satıp satmayacağını, borçlunun faaliyetine devam edebilmesi ve alacaklılara ödemelerini yapabilmesi için gerekli malî kaynağın sermaye artırımı veya kredi*

temini yoluyla yahut başka bir yöntem kullanılarak sağlanacağını gösteren konkordato ön projesi”.

b) “Borçlunun malvarlığının durumunu gösterir belgeler; borçlu defter tutmaya mecbur kişilerden ise Türk Ticaret Kanununa göre hazırlanan son bilanço, gelir tablosu, nakit akım tablosu, hem işletmenin devamlılığı esasına göre hem de aktiflerin muhtemel satış fiyatları üzerinden hazırlanan ara bilançolar, ticari defterlerin açılış ve kapanış tasdikleri ile elektronik ortamda oluşturulan defterlere ilişkin e-defter berat bilgileri, borçlunun malî durumunu açıklayıcı diğer bilgi ve belgeler, maddi ve maddi olmayan duran varlıklara ait olup defter değerlerini içeren listeler, tüm alacak ve borçları vadeleri ile birlikte gösteren liste ve belgeler”.

c) “Alacaklıları, alacak miktarlarını ve alacaklıların imtiyaz durumunu gösteren liste”. d) “Konkordato ön projesinde yer alan teklife göre alacaklıların eline geçmesi öngörülen miktar ile borçlunun iflâsı hâlinde alacaklıların eline geçebilecek muhtemel miktarı karşılaştırmalı olarak gösteren tablo”.

Araştırmada öncelikle konkordato ilan eden şirketin ara bilanço ve gelir tabloları hem kaydi değerlere hem de rayiç değerlere göre düzenlenerek verilecektir. Ardından ilgili şirketin iflas etmesi durumunda mali tablolarda gerçekleşebilecek durumlar ile konkordatonun kabulü halindeki mali tablolardaki değişimler gösterilerek aradaki farklılıklar tespit edilmeye çalışılacaktır.

Tablo 1. ABC İnşaat Taahhüt Ltd Şti Kaydi Değerleri Gösterir Gelir Tablosu

	Cari Dönem
A- Brüt Satışlar	75.000.000,00
1-Yurtiçi Satışlar	63.000.000,00
3-Diğer Gelirler	12.000.000,00
B- Satışlardan İndirimler (-)	0,00
C- Net Satışlar	75.000.000,00
D- Satışların Maliyeti (-)	67.600.000,00
1-Satılan Mamuller Maliyeti	52.300.000,00
2-Satılan Ticari Mallar Maliyeti	15.300.000,00
BRÜT SATIŞ KAR VEYA ZAR.	7.400.000,00
E-Faaliyet Giderleri (-)	3.750.000,00
2-Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri	550.000,00
3-Genel yönetim Giderleri	3.200.000,00
FAAL. KARI veya ZARARI	3.650.000,00
F-Diğ. Faal. Ol. Gelir ve Karl.	0,00
G-Diğ. Faal. Ol. Gid. Ve Zar.(-)	140.000,00
H-Finansman giderleri	4.200.000,00
1-Kısa vad. Borçlanma Giderleri	4.200.000,00
OLAĞAN KAR/ZARAR	-550.000,00
I-Diğer Olağandışı Gelir ve Karl.	0,00
j-Diğer Olağandışı Gider ve Z.(-)	0,00
DÖNEM KAR veya ZARAR	-550.000,00
k-Dön. Karı vergi Diğ. Yas.Yük.(-)	
DÖNEM NET ZARARI	-550.000,00

Tablo 1’den de görüldüğü üzere ilgili şirketin kısa vadeli borçlarının oldukça yüksektir. Özellikle bu şirket borçlanmalarını da döviz üzerinden gerçekleştirmiş, kurdaki yükselmeler ve oynaklık ise şirketi borçlarını ödeyemez hale getirmiştir.

3.4.1. Rayiç Değer Finansal Tablolar

Konkordato başvurusu sırasında hazırlanacak olan konkordato ön projesinde, işletmenin kaydi değerli ara bilançosunun yanında, ara bilançonun aktiflerin satış değerine göre yani rayiç değere göre de hazırlanması gerekmektedir. Rayiç değerler hazırlanırken, ilgili kalemlerin işletmede gerçekten bulunup bulunmadıkları ve bulunmaları halinde piyasadaki değerleri dikkate alınmaktadır. Rayiç değere göre hazırlanan 31.10.2018 tarihli bilanço aşağıdaki gibidir.

Tablo 2 incelendiğinde, kaydi ve rayiç değerler arasındaki farklılıklar olarak; stok kalemlerinde 29.593.338,78 TL'lik, maddi duran varlıklarda 2.274.452,99 TL'lik, maddi olmayan duran varlıklarda ise 15.265.707,89 TL'lik negatif fark oluşmaktadır. Ayrıca gelecek aylara ve yıllara ait giderler daha önce ödemeleri yapıldığından; diğer duran varlıkların gerçekte şirkette mevcut olamayışından firmaya nakit olarak dönüş kabiliyetleri bulunmamaktadır. Bu nedenle rayiç değerleri sıfır olarak alınmıştır.

Rayiç değerler belirlenirken işleme yöneticilerinin piyasadadan edindikleri güncel fiyatlar ve kişisel tecrübelerinden yararlanılmaktadır. Zira konkordato proje hazırlanırken mahkeme tarafından herhangi bir uzman görüşü aranmamaktadır. Konkordato mahkeme tarafından kabul edildikten sonra atanan komiserlerin talebi doğrultusunda rayiç değeri belirlenecek olan kalemler için ve mahkeme tarafından belirlenecek olan uzmanlar tarafından (Makine Mühendisi, İnşaat Mühendisi, Gıda Mühendisi vb.) ayrıca rayiç değerler belirlenmektedir.

Tablo 2. ABC İnşaat Taahhüt Ltd Şti Kaydi ve Rayiç Değerleri Gösterir Bilançosu

	AKTİF (VARLIKLAR)	KAYDI DEĞERLER	RAYİÇ DEĞERLER
	AKTİF TOPLAMI	194.331.550,52	144.991.926,90
I	DÖNEN VARLIK TOPLAMI	91.197.785,98	60.710.246,90
	Hazır Değerler	35.290.938,91	35.290.938,91
	Ticari Alacaklar	11.864.005,12	11.864.005,12
	Diğer Çeşitli alacaklar	39.069,88	39.069,88
	Stoklar	40.509.876,77	10.916.537,99
	Gel. Ayl. Ait Gid ve Gel. Tah.	894.200,30	0
	Diğer Dönen Varlıklar	2.599.695,00	2.599.695,00
II	DURAN VARLIKLAR	103.133.764,54	84.281.680,00
	Maddi Duran varlıklar	71.556.132,99	69.281.680,00
	Maddi Olm Duran varlıklar	30.265.707,89	15.000.000,00
	Gel. Yıll. Ait Giderler ve Gelir Tah.	1.194.610,49	0
	Diğer Duran Varlıklar	117.313,17	0
	VARLIKLAR TOPLAMI	194.331.550,52	144.991.926,90
	PASİF (KAYNAKLAR)		
III	K/V YABANCI KAYNAKLAR	140.158.376,31	140.158.376,31
	Mali Borçlar	29.677.906,65	29.677.906,65
	Ticari Borçlar	77.504.214,79	77.504.214,79
	Diğer Borçlar	2.869.540,57	2.869.540,57
	Alınan Avanslar	29.688.927,75	29.688.927,75
	Öd Vergi ve Diğer Yüküml.	417.786,55	417.786,55
IV	U/V YABANCI KAYNAKLAR	11.315.803,50	11.315.803,50
	Mali Borçlar	10.366.744,46	10.366.744,46
	Diğer Borçlar	206.874,61	206.874,61
	Borç ve Gider Karşılıkları	742.184,43	742.184,43
	BORÇLAR TOPLAMI	151.474.179,81	151.474.179,81
V	ÖZVARLIK TOPLAMI	42.857.370,71	-6.482.252,91

A-Ödenmiş Sermaye	30.000.000,00	0
B-Sermaye Yedekleri	10.514.976,78	0
D-Geçmiş Yıl Karları	3.399.911,23	0
E-Geçmiş Yıl Zararları(-)	-245.387,01	0
F-Dönem Net Kar- Zararı	-812.129,30	0
KAYNAKLAR TOPLAMI	194.331.550,50	

İflas Halinde Şirketin Mevcut Varlıklarının Borçlarını Karşılabilme Oranı

Şirketin iflas etmesi durumunda, 31/10/2018 tarihi itibarıyla rayiç değere göre oluşan bilançoya göre şirketin varlıkları aşağıdaki gibi olacaktır.

Tablo 3. İflas Durumunda Rayiç Değerlere Göre İşletmenin Varlıkları

<u>Dönen Varlıklar</u>	<u>60.710.246,90</u>
Hazır değerler	35.290.938,91
Ticari Alacaklar	11.864.005,12
Diğer Çeşitli Alacaklar	39.069,88
Stoklar	10.916.537,99
Diğer Dönen Varlıklar	2.599.695,00
<u>Duran Varlıklar</u>	<u>69.281.680,00</u>
Maddi duran varlıklar	69.281.680,00
Varlıklar Toplamı	<u>129.991.926,90</u>
İpotekler(-) (varsa rüçhanlı borçlar düşülecek)	0,00
Şirketin Mevcut ve Varlıklar Toplamı	<u>129.991.926,90</u>

İşletmenin duran varlıkları arasında yer alan maddi olmayan duran varlıklar finansal kiralardan kaynaklanmakta ve finansal kiralardan kaynaklı bu varlığın mülkiyeti finansal kiralama şirketine ait olduğundan işletmenin varlıkları arasında gösterilmemektedir.

İflas durumunda, 31/10/2018 tarihi itibariyle işletmenin borçları aşağıdaki gibi olacaktır.

Tablo 4. İflas Durumunda İşletmenin Borçları

<u>Kısa Vadeli Yab. Kaynak.</u>	%92,53	<u>140.158.376,31</u>
Mali Borçlar		29.677.906,65
Ticari Borçlar		77.504.214,79
Diğer Borçlar		2.869.540,57
Alınan Avanslar		29.688.927,75
Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler		417.786,55
<u>Uzun Vadeli Yab. Kaynak.</u>	%7,47	<u>11.315.803,50</u>
Mali Borçlar		10.366.744,46
Diğer Borçlar		206.874,61
Borç ve gider karşılıkları		742.184,43
<u>Borçlar toplamı</u>	<u>100</u>	<u>151.474.179,81</u>

Tablo 4’den görüleceği üzere, 151.474.179,81 TL tutarındaki toplam borcun %92,53’ü, kısa vadeli borçlardan oluşturmakta olup, bu durum şirketin mali açıdan zora girmesine neden olmuştur. Şirketin mevcut varlıkları korunarak faaliyetin devamının sağlanması, şirketin aktifinde kayıtlı gayrimenkullerin ve ihtiyaç fazlası araçların rayicinde satışı sağlanarak zor durumu aşması mümkündür. Aksi takdirde varsa teminatlar rayicinin altında nakde çevrilerek öncelikle teminatlara borçlar ödenecek, teminatı bulunmayan alacaklılar ise düşük bir ödeme ile yetinmek zorunda kalacaklardır.

Projeksiyonumuzda işletmenin teminatlara ve teminatsız borç durumunun aşağıdaki tabloda olduğu varsayılmaktadır.

Tablo 5. Teminatlı ve Teminatsız Borçlar

Borçlar	Teminatlı	Teminatsız	İİK.206 imtiyazlı	Toplam
Mali borçlar	40.044.651,11	0,00		40.044.651,11
Ticari Borçlar	5.041.438,49	72.462.776,30		77.504.214,79
Diğer Borçlar		2.737.757,38	338.657,80	3.076.415,18
Alınan Avanslar		29.688.927,75		29.688.927,75
Ödenecek vergi diğer yük.		417.786,55		417.786,55
Borç ve Gider karş.			742.184,43	742.184,43
Toplam	45.086.089,60	105.307.247,98	1.080.842,23	151.474.179,81

Tablo 5’den anlaşılacağı üzere, İşletmenin iflası halinde mevcut varlıklarının borçlarını karşılayamayacağı görülmektedir. Buna göre işletmenin borçlarını karşılama oranı ($\frac{129.991.926,90}{151.474.179,81}$) % 86 olarak hesaplanmakta, başka bir ifade ile alacaklıların alacaklarının % 14’lük kısmından vaz geçmeleri gerekmektedir.

3.4.2. Şirketin İflası Halinde Alacaklıların Eline Geçebilecek Muhtemel Tutarların Hesaplanması

İşletmenin iflası halinde kısa ve uzun vadeli borçlarının teminatlı ve teminatsız olması durumuna göre ödeyebileceği, bir başka ifade ile alacaklıların vaz geçecekleri alacak tutarları aşağıdaki gibi olacaktır.

Tablo 6. Şirketin İflası Halinde Alacaklıların Eline Geçebilecek Muhtemel Tutarlar

Toplam Yabancı Kaynaklar (Kısa ve Uzun Vadeli)	31.10.2018 Tarihli Borçlar.	31.10.2018 Teminatsız Borçlar	İflas halinde Ödeme imkânı	Alacaklıların Vazgeçeceği Tutar
Kısa Vad.Yab. Kaynakl.	140.158.376,31	105.439.031,17	90.677.566,81	14.761.464,36
A-Mali Borçlar	29.677.906,65	0	0	0
1-Banka kredileri	28.985.754,30	0	0	0
2-Finansal Kiral. İşleml.B.	685.403,71	0	0	0
3-Ert. Kiral. İşleml.B.(-)	-43.102,92	0	0	0
9-Diğer Mali Borçlar	49.851,56	0	0	0
B-Ticari Borçlar	77.504.214,79	72.462.776,30	62.317.987,62	10.144.788,68
1-Satıcılar	31.193.337,08	26.151.898,59	22.490.632,79	3.661.265,80
2-Borç Senetleri	46.309.413,84	46.309.413,84	39.826.095,90	6.483.317,94
4-Diğ. Ticari Borçlar	1.463,87	1.463,87	1.258,93	204,94
C-Diğer Borçlar	2.869.540,57	2.869.540,57	2.467.804,89	401.735,68
4-Personele Borçlar	338.657,80	338.657,80	291.245,71	47.412,09
5- Borçlar	2.530.882,77	2.530.882,77	2.176.559,18	354.323,59
D-Alınan Avanslar	29.688.927,75	29.688.927,75	25.532.477,87	4.156.449,88
1-Alınan Sip. Avansları	29.688.927,75	29.688.927,75	25.532.477,87	4.156.449,88
F-Öd Verg. Ve Diğ. Yük.	417.786,55	417.786,55	359.296,43	58.490,12
1-Öd Vergi Ve Fonl	31.700,41	31.700,41	27.262,35	4.438,06
2-Öd Sosy Güvenlik Kes.	349.952,18	349.952,18	300.958,87	48.993,31
3-Vad.Geçm.Ert.veya T.B.	0	0	0	0
4-Öd Diğer yük.	36.133,96	36.133,96	31.075,21	5.058,75
Uzun vad. Yab. Kaynakl	11.315.803,50	949.059,04	816.190,78	132.868,26
A-Mali Borçlar	10.366.744,46	0	0	0
1-Banka Kredileri	8.471.433,79	0	0	0
2-Ert. Fin Kiralama Borç	1.895.310,67	0	0	0
C-Diğer Borçlar	206.874,61	206.874,61	177.912,17	28.962,44

1-Ortaklara Borçlar	89.561,44	89.561,44	77.022,84	12.538,60
2-Kamuya olan ert. Borçlar	117.313,17	117.313,17	100.889,33	16.423,84
G-Borç ve Gid. Karşılıkl	742.184,43	742.184,43	638.278,61	103.905,82
1-Kıdem Tazm. Karş	742.184,43	742.184,43	638.278,61	103.905,82
2-Diğ. Borç ve Gider K.	0	0	0	0
Toplam	151.474.179,81	106.388.090,21	91.493.757,59	14.894.332,62

Tablo 6'ya göre, işletmenin 151.474.179,81 TL olan toplam borcunun, 45.086.089,60 TL'lik kısmı teminatl, geri kalan 106.388.090,21 TL'lik kısmı ise teminatsızdır. İşletme teminatl borcun tamamını ödedikten sonra kalan teminatsız borucunun %86'lık kısmını ödeyebilecektir. Sonuç olarak işletmenin iflası halinde teminatsız alacağı olan alacaklılar, 14.894.332,62 TL'lik alacaklarından vazgeçmek zorunda kalacaklardır.

3.5. Konkordato Sürecinde Kaynakların Planlanması

Konkordato projesinin kabulü ve alınacak idari (tasarruf ve etkin bir iç kontrol ile pazarlama ve satış politikaları) tedbirlerle satış hasılatının ve karının artırılması, sermaye artırım, varlık satışı ve oluşturulacak diğer kaynaklarla işletme borçlarının tamamı ödeyebilecek ve faaliyetlerine devam edebilecektir.

İşletmenin öngördüğü kaynaklar aşağıdaki gibidir.

Tablo 7. Konkordato İle Öngörülen Kaynaklar

Konkordato Kaynakları	
İşletme varlıklarının rayiç değeri	144.991.926,90
Faaliyetin devamı ile öngörülen kar tutarı	1.625.000,00
Sermaye artırım	2.500.000,00
Sat kirala sistemi ile yaratılacak fon	6.121.910,58
Toplam kaynaklar	155.238.837,48
Borçlar Toplamı	151.474.179,81
Kalan	3.764.657,67

3.5.1. İşletme Varlıklarının Rayiç Değeri

Tablo 2’de işletmenin rayiç değerleri gösterilmiştir.

3.5.2. Faaliyetin Devamı İle Öngörülen Kar Tutarı

Faaliyetlerin devam etmesi durumunda takip eden iki yılda öngörülen satış karlılığı 1.625.000,00 TL olarak öngörülmektedir. İşletmenin konkordato sürecindeki öngörülerini yansıtan gelir tablosu projeksiyonu; hedeflenen küçülmeye paralel geçmiş yıllarda gerçekleşen satış, maliyet karlılık oranları da dikkate alınarak aşağıdaki gibi planlanmaktadır.

Tablo 8. İşletmenin Gelir Tablosu Projeksiyonu

	2018(2 ay)	%	2019	%	2020	%
A- Brüt Satışlar	37.500.000,00	1	74.500.000,00	1	80.500.000,00	1
1-Yurtiçi Satışlar	31.500.000,00	0,84	66.000.000,00	0,89	70.000.000,00	0,87
2-Yurtdışı Satışlar	0	0	0	0	0	0
3-Diğer Gelirler	6.000.000,00	0,16	8.500.000,00	0,11	10.500.000,00	0,13
B-Satışlardan İndirimler (-)	0	0	0	0	0	0
C- Net Satışlar	37.500.000,00	100	74.500.000,00	100	80.500.000,00	100
D- Satışların Maliyeti (-)	33.800.000,00	0,9	65.000.000,00	0,87	72.150.000,00	0,9
1-Satılan Mamuller Maliyeti	26.150.000,00	0,7	53.050.000,00	0,71	57.450.000,00	0,71
2-Satılan Ticari Mallar Maliyeti	7.650.000,00	0,2	11.950.000,00	0,16	14.700.000,00	0,18
3-Diğer Satışların Maliyeti	0	0	0	0	0	0
BRÜT SATIŞ KAR VEYA ZAR.	3.700.000,00	0,1	9.500.000,00	0,13	8.350.000,00	0,1
E-Faaliyet Giderleri (-)	1.875.000,00	0,05	4.675.000,00	0,06	4.900.000,00	0,06
2-Pazarlama Satış ve Dağıt.Gid.	275.000,00	0,01	800.000,00	0,01	850.000,00	0,01

3-Genel yönetim Giderleri	1.600.000,00	0,04	3.875.000,00	0,05	4.050.000,00	0,05
FAAL. KARI veya ZARARI	1.825.000,00	0,05	4.825.000,00	0,06	3.450.000,00	0,04
F-Diğ. Faal. Ol. Gelir ve Karl.	0	0	0	0	0	0
G-Diğ. Faal. Ol. Gid. Ve Zar.(-)	70.000,00	0	150.000,00	0	225.000,00	0
H-Finansman giderleri(-)	1.505.000,00	0,06	3.750.000,00	0,05	2.275.000,00	0,03
1-Kısa vad. Borçlanma Giderleri	1.505.000,00	0,06	3.750.000,00	0,05	2.275.000,00	0,03
OLAĞAN KAR/ZARAR	-250.000,00	-0,01	925.000,00	0,01	950.000,00	0,01
I-Diğer Olağandışı Gelir ve Karl.	0	0	0	0	0	0
j-Diğer Olağandışı Gider ve Z.(-)	0	0	0	0	0	0
DÖNEM KAR veya ZARAR	-250.000,00	-0,01	925.000,00	0,01	950.000,00	0,01
k-Dön. Karı vergi Diğ. Yas. Yük.(-)	0	0	0	0	0	0
BİLANÇO KARI VEYA ZARARI	-250.000,00	-0,01	925.000,00	0,01	950.000,00	0,01

3.5.3. Sermaye Artırımı

Şirket ortakları, gerekli görülen nakit girdisinin 2.500.000 TL'lık kısmını, sermaye artışı yolu ile karşılamayı planlamakta olup, bu tutarın 500.000 TL'si 2018 yılında, 2.000.000 TL'si ise 2019 yılında işletmeye ödenecektir.

3.5.4. Sat Kirala Sistemi İle Yaratılacak Fon

İşletme aktifinde maddi olmayan duran varlıklarda kayıtlı olan gayrimenkul, sat-kirala sistemi ile satılmış olup, kalan kira borcu 2.537.611,46 TL'dir. Gayrimenkulün rayiç değeri 15 milyon civarında öngörülmektedir. Konkordato sürecinde kira borcu vadesinde ödenerek veya

rayiç değerinden satışı yapılarak, finansal kiralamadan kalan borcu ödendikten sonra kalan tutar, işletmenin borç ödemesinde kullanılacaktır.

Gayrimenkulün bugünkü rayiç satış değeri	15.000.000,00 TL
Finansal Kiralama Borcu	(-) 2.537.611,46 TL
İşletme aktifindeki kayıtlı değeri	(-) 6.340.477,96 TL
Yaratılacak fon	6.121.910,58 TL

3.6. Konkordato Sürecinde Nakit Projeksiyonu

Tablo 9. Konkordato Sürecinde 2 Yıllık Nakit Projeksiyonu

	01.11-31.12.2018	2019	2020
A-Dönem Başı Nakit Mevcudu	35.290.938,91	41.053.638,13	48.308.758,38
B-Dönem İçi Nakit Girişleri	43.000.000,00	77.500.000,00	87.121.910,58
1-Satışlardan Elde Edilecek Nakit	42.500.000,00	75.500.000,00	81.000.000,00
- Net satışlar	37.500.000,00	74.500.000,00	80.500.000,00
-Ticari Alacakl. Azalışlar(+)	6.000.000,00	4.000.000,00	4.000.000,00
-Ticari Alacaklardan Artışlar(-)	1.000.000,00	3.000.000,00	3.500.000,00
2-Diğ. Faal. Olağan Gelir ve Karl.	0,00	0,00	0,00
3-O.dışı Gel. ve Kar'lardan sağl. Nak	0,00	0,00	0,00
4-Sermaye Artışından Kaynl. Nakit	500.000,00	2.000.000,00	0,00
5-Diğer Nakit Girişl.	0,00	0,00	6.121.910,58
C-Dönem içi Nakit Çıkışları	37.237.300,79	70.244.879,75	60.525.000,00
1-Maliyetl. Kaynakl. Nakit çıkışları	24.300.000,00	45.000.000,00	51.650.000,00
- Satışların Maliyeti	33.800.000,00	65.000.000,00	72.150.000,00
- Stoklardaki artışl. (+)	0,00	0,00	0,00
- Tic.Borçl.Alıml.Kayn.Azalışl.(+)	1.000.000,00	1.500.000,00	1.000.000,00

- Tic. Borçl.Alıml.Kayn. Artışl.(-)	7.500.000,00	17.500.000,00	20.000.000,00
- Stoklardaki Azalışl.(-)	3.000.000,00	4.000.000,00	1.500.000,00
2-Faaliyet Giderl. İlişkin Nakit Çıkışl.	1.875.000,00	4.675.000,00	4.900.000,00
- Paz. satış ve dağıtım Gid.	275.000,00	800.000,00	850.000,00
- Genel Yönetim giderl.	1.600.000,00	3.875.000,00	4.050.000,00
3-Diğ. Faal. Olağan Gid ve zararlı.	70.000,00	150.000,00	225.000,00
4-Finansman giderl. Kayn. Nakit Ç	2.100.000,00	3.900.000,00	2.500.000,00
5-Kısa+Uzun Vad. Yab. Kaynak Öd.	8.142.300,79	15.269.879,75	0,00
- Kredi anapara ödemeleri	7.500.000,00	13.374.569,08	0,00
- Finansal Kiralama Öd	642.300,79	1.895.310,67	0,00
6-Öd Vergi, sgk prim ve benzerl.	750.000,00	1.250.000,00	1.250.000,00
D-Dön. Sonu Nakit Mevc.(A+B-C)	41.053.638,13	48.308.758,38	74.905.668,96

Nakit akım tablosundan da görüleceği gibi nakit çıktılar, faaliyetin devamlılığı ve borçların ödenmesine yönelik kullanılması planlanmaktadır. Böyle bir durumda işletmenin bütün borçları kolaylıkla ödenebilmekte, hatta işletmenin elinde bulunan ve işletmenin faaliyetinin devamı için gerekli olmayan fazla durumdaki maddi duran varlıkların rayiç değer üzerinde satışı durumunda ise mali ve ticari bütün borçlar ödeyebileceği anlaşılmaktadır.

Sonuç itibariyle, hazırlanan konkordato ön projesi ile işletmenin iflası durumunda alacaklıların, yaklaşık 15.000.000 TL tutarındaki alacaklarından vazgeçmeleri gerektiği ortaya konmuştur. Bununla birlikte işletmenin duran varlıklarının haciz yoluyla satışa çıkması durumunda, rayiç değerlerinin İİK 241. maddesi ve devamı maddeleri gereğince iflas prosedürü içerisinde rüçhanlı alacakları ve satış masraflarını karşılaması şartı ile %50'si değerinde satılabileceği düşünüldüğünde, alacaklıların vazgeçmek zorunda kalacakları alacak miktarı yaklaşık olarak 30.000.000 TL civarında olacaktır. Ancak konkordatonun kabulü ile işletme faaliyetlerine devam ederek ve sunacağı ödeme planının alacaklılar tarafından kabulü halinde borçlarının tamamını ödeyebileceği görülmektedir.

4. SONUÇ

Konkordato ön projesi işletme tarafından hazırlanmakta, mahkeme aşamasına kadar alacaklılar ve borçluların herhangi bir ilgisi bulunmamaktadır. Alacaklıların konkordato sürecine müdahil olmaları ancak konkordato projesinin mahkeme tarafından kabulü sonrasında olabilmektedir. Bu nedenle ön projenin hazırlık aşamasında alacaklıların ve diğer ilgililerin konkordato projesi hazırlığı aşamasında herhangi bir müdahaleleri ve ilgileri bulunmamaktadır.

İşletmelerin maddi durumlarında meydana gelen bozulmalar neticesinde borçlarını ödeyemez hale gelmesiyle birlikte başvurdukları yöntemlerden birisi konkordatodur. Konkordatonun kabulü sonucunda alacaklı ve borçluların her ikisi de etkilenecektir. İcra ve iflas kanununda belirtildiği üzere konkordato başvurusu sırasında yapılması gereken birtakım zorunluluklar bulunmaktadır. Bunlardan birisi de konkordato ön projesinin hazırlanmasıdır.

Konkordato ön projesinde, işletmenin halihazırdaki durumunu, iflas etmesi halindeki durumunu ve konkordatonun kabulü halindeki durumunu finansal tablolar aracılığıyla sunması gerekmektedir.

Uygulamada verilerinden yararlanan işletme özellikle borçlanmalarını döviz üzerinden gerçekleştirmiştir. Son dönemde özellikle dolar kurunda meydana gelen yükseliş işletmeyi zorlamış, ayrıca borçlanma vadelerinin de yoğunlukla kısa vadeli olması işletme açısından sıkıntılar meydana getirmiştir.

Çalışmada konkordato projesi sürecinde ortaya konan finansal tabloların muhasebe açısından nasıl düzenleneceği ile ilgili verilen vaka örneğinde işletmenin konkordato ilan ederek finansal durumunu nasıl iyileştirdiği tespit edilmiştir. Konkordato projesinin kabulü ve alınacak idari (tasarruf ve etkin bir iç kontrol ile pazarlama ve satış politikaları) tedbirlerle satış hasılatının ve karının arttırılması, sermaye artırımını, varlık satışı ve oluşturulacak diğer kaynaklarla işletme borçlarının tamamını ödeyebilecek ve faaliyetlerine devam edebilecektir.

Sonuç olarak bu çalışmanın konkordato sürecinde olan işletmelere muhasebe açısından rehberlik sağlayacağı ve vaka analizi şeklinde bir araştırma olması bakımından literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Akbulak, Y. (2018). Yeni düzenlemeler ışığında konkordato ve sonuçları. *BFHD*, 25, 81-52.
- Akkuş, M. S. (2018). Konkordato kurumu ve firmaların konkordato ilanının ekonomik ve mali etkileri. IV. European Congress On Economic Issues, Kocaeli.
- Apalı, İ. (2019). Konkordato talebi kapsamında finansal tabloların değerlendirilmesi. *Vergi Dünyası Dergisi*, 38(455).
- Apalı, İ. (2018). Vergi usul kanunu açısından konkordato ilanı kapsamında vazgeçilen alacakların değerlendirilmesi ve muhasebeleştirilmesi. *Mali Çözüm Dergisi*, 28, 211-219.
- Aslanoğlu, S., Özalp, A. D., & Özalp, A. R. (2017). Bir yeniden yapılandırma kurumu olarak konkordato başvurusu, geçici mühlet ve gerekçeleri. *Ekonomi İşletme Siyaset ve Uluslararası İlişkiler Dergisi*, 3(2), 63-78.
- Bilen, C. İ., Güler, S. (2019). Konkordato ve alacakların akıbeti. *Vergi Dünyası Dergisi*, 38(449).
- İcra ve İflas Kanunu. (1932, Haziran). *Resmi Gazete* (Sayı: 2128). Erişim adresi: <https://mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.3.2004.pdf>.
- Karacan, . (2018). Konkordato finansal krizde çözüm mü? *Uluslararası Turizm, Ekonomi ve İşletme Bilimleri Dergisi*, 2, 97-112.
- Keleş, D. (2017). Borca Batık İşletmelerin İflasının Ertelenmesinde İyileştirme Projesinin Önemi: Muhasebe Bakış Açısıyla Bir Değerlendirme. *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi (MUVU)/Journal of Accounting & Taxation Studies (JATS)*, 10(2).
- Newton, G. W. (2009). *Bankruptcy and Insolvency Accounting, Volume 1: Practice and Procedure (Vol. 1)*. John Wiley & Sons.
- Özdemir, M. (2018). Konkordatonun muhasebe işlemlerine etkisi. *Giresun Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 4, 1-12.
- Özdemir, M. (2019). Konkordato talebinde adli muhasebe desteği. *Balkan ve Yakın Doğu Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(2).
- Situm, M. (2015). Recovery from distress and insolvency: A comparative analysis using accounting ratios. *Proceedings of the 6 589 TH GCMRM 2015*, 589-606.
- Şahin, F. S. (2019). Konkordato sürecinde şüpheli, değersiz, vazgeçilen alacaklar ve KDV. *Vergi Dünyası Dergisi*, 38(455).
- Temiz, H. (2019). Konkordato Sürecinde Muhasebeleştirme İşlemleri. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 6(5), 268-278.
- Yavuz, M. (2018). Son düzenlemeler ışığında mahkemelerce verilen konkordato mühletinin alacaklılar ve borçlu bakımından sonuçları. *Mali Çözüm Dergisi*, 28, 159-168.